

Huippuvoiman säännöstö ja määräytymisperusteet

Markkinatoimikunta 22.10.2008

Sisältö

1. Taustaa

- nykyisten periaatteiden voimassaolo
- käyttökokemukset
- Nordelin yhteiset periaatteet

2. Kapasiteetin tarjoaminen, hinnoittelu ja aktivointi

- tarjouksen hinnoitteluperiaatteet jatkossa mahdollisimman paljon Nordelin yhteisten periaatteiden mukaisia
- yhteiset periaatteet myös SvK:n kanssa

3. Järjestelmän rahoitus

- pyritään myös jatkossa muuttamaan Nordelin guidelinesin mukaisiksi huomioiden Suomen lain antamat reunaehdot

4. Etenemisaikataulu

Taustaa

Nykyisten sääntöjen voimassaolo

- EMV:n määräytymisperusteet päättyvät 12/2008 ja käytösäännöstö 2/2009
- FG:n sopimukset tuottajien kanssa päättyvät 2/2009
- tehoreservilaki voimassa 2/2011 saakka

Käyttökokemukset kahden ensimmäisen talvikauden aikana

- käynnistetty vain kerran FG:n toimesta (helmikuun alussa 2007)
- kustannukset ja tuotot on ollut mahdollista laskea vasta jälkikäteen
  - tämä menettely on soveltunut erityisen huonosti sähkön tuontiin

Nordelin yhteiset periaatteet - Nordel's guidelines

- Pohjoismainen ministerineuvoston esitti Nordelille pyynnön selvittää pitkäaikaista yhteistä pohjoismaista ratkaisua
  - helmikuussa 2007 Nordelin suositus "Guidelines for implementation of transitional peak load arrangements"

Käytösäännöstöön ehdotetut muutokset

- Tuottaja tekee Suomessa tarjouksen lain mukaisesti
- Kapasiteetti tarjotaan Elspot-markkinoille sekä Suomessa että Ruotsissa samoilla periaatteilla
- NPS asettaa tarjouksen Elspot-markkinoille niin, että se aktivoidaan vasta markkinaehtoisten tarjousten jälkeen
  - hinnaksi muodostuu korkein Elspot-tarjous (+ 0,1 €/MWh)
- Muita muutoksia:
  - resurssia ei tarjota Elbas-markkinoilla
  - aktivointijärjestys Elspot-markkinoilla maiden välillä, jos ei ole pullonkauloja
- Muutokset ehdotettu otettavaksi voimaan jo ensi talvena
- Vaatii muutoksia NPS:n kaupankäyntijärjestelmään

Kustannusten rahoitus - yleistä

EMV:n määräytymisperusteista poimittua (s. 6/9):

- "Tehoreservilain mukaan perittävien maksujen määräytymisperusteiden tulisi kohdella toimijoita ja toimijaryhmiä tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Energiamarkkinavirasto katsoo, että tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu toteutuu, mikäli maksut kohdistetaan edellä mainituille osapuolille jollakin seuraavista vaihtoehtoisista tavoista:
  1. maksut kohdistetaan yksinomaan suomalaiselle kulutukselle,
  2. maksut kohdistetaan sähkön tuotannolle Suomessa sekä tuonnille Venäjältä ja Virosta, tai
  3. maksut kohdistetaan suomalaiselle kulutukselle ja tuotannolle sekä tuonnille Venäjältä ja Virosta."

Huippuvoimajärjestelyn vuosikustannuksista nyt puolet kohdistetaan sähkön tuotannolle Suomessa ja puolet sähköntuonnille Venäjältä ja Virosta

Määräytymisperusteet - taustaa

- Tehoreservilain tarkoituksena on varmistaa sähkön riittävyys kulutuksen huipputilanteissa
  - kulutushuipun aiheuttajina sähkön käyttäjien tulisi viime kädessä vastata tehoreservin kustannuksista
  - tämän periaatteen perusteella sähkön käyttäjät vastaavat suoraan tai välillisesti kapasiteettimarkkinoiden kustannuksista maissa, joissa tämänkaltainen järjestely on käytössä
- Kuluneella jaksolla ei ole kertynyt kokemuksia tuotannon ja tuonnin epäkäytettävyydestä huipputilanteissa
  - tilastollinen perusta on siis edelleen niukka ja perustuu talven 2005/2006 tapahtumiin
- Sähkömarkkinoiden toimintaympäristö tulee muuttumaan seuraavan ylläpitojakson aikana (esim. Viron tuonnin osalta)

Määräytymisperusteet - ehdotus jatkosta

- Nordelin mukaan kustannukset tulisi kohdistaa markkinaosapuoliin tasevastuun kautta
  - Ruotsin vastaavan järjestelmän rahoitus perustuu tähän malliin siten, että maksut kohdistetaan tasevastuun kautta kulutukseen
  - Suomessa lain mukainen lähin yhtenäinen tapa on kohdistaa tehoreservin ylläpidosta syntyvät kustannukset sähkön kulutukseen
- Fingrid esittää Energiamarkkinaviraston vahvistettavaksi tehoreservilaissa esitetyn järjestelyn rahoituksen määräytymisperusteiksi (ajalle 1.1.2009–28.2.2011) mallia, jossa maksut kohdistetaan suomalaiselle kulutukselle
  - Maksujen periminen kulutuksesta tekee järjestelmän kustannusten kattamisen myös vakaammaksi
  - Kuluvan vuoden kustannuksilla ja Suomen sähkön kulutuksella energiaperusteisentariffin suuruus olisi noin 0,12 €/MWh

Jatkoaikataulu

Nykyinen sopimus

- Käytösäännöstö EMV:n lausunnolle 10/2008
  - uusi säännöstö voimaan mahdollisesti jo nykyisen sopimuskauden aikana (1/2009)
- Kustannusten määräytymisperusteet myös EMV:n lausunnolle 10/2008
  - voimaan 1/2009

Uusi sopimus

- Tarjouskysely 11/2008
- Tarjousten käsittely 12/2008
- Uudet sopimukset voimaan 03/2009